

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”

5006 гр. Велико Търново, бул. „България” №76
телефон: (062)618 702; факс:(062)618 709; e-mail: nvu@nvu.bg

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Валентин Пенчев Василев

- №29680 Регистър за академични длъжности в НАЦИД: <https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/29968>
- <https://orcid.org/0000-0002-0074-9578>
- Scopus ID: 58533458600
- <https://www.researchgate.net/profile/Valentin-Vasilev>
- https://scholar.google.com/citations?user=J3V_qIAAAAJ&hl=bg

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

дисертационния труд на тема: *„Мониторинг на компонентите на околната среда при кризисни ситуации и оптимизиране действия на формирования за ЯХБЗ и Е от БА по защитата на населението и инфраструктурата”*

автор: капитан инж. Михаел Петков Павлов

Област на висше образование

Професионално направление

9. „Сигурност и отбрана”

9.1. „Национална сигурност”

Научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)”

Научни ръководители:

Доц. д-р инж. Николай Долчинков
Полк. доц. д-р инж. Даниел Берчев

Велико Търново 2025

1. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

Актуалността на разработеният в дисертацията проблем се обуславя от факта, че докато публикациите свързани с мониторинга на компонентите на околната среда при кризисни ситуации, и оптимизиране действията на формиранията за ЯХБЗ и Е от БА по защитата на населението и инфраструктурата ниво са малко на брой, предимно научни статии и доклади, представени на научни форуми, като в тях не са забелязани съществени резултати в теоретично и експериментално изследване и оценяване на компонентите на околната среда и тяхното влияние при възникване на кризисни и извънредни ситуации.

Темата на дисертационния труд не е само актуална, но и навременна в отговор на запълване на съществуващите неясноти при мониторинг на компонентите на околната среда при кризисни ситуации, и оптимизиране действията на формиранията за ЯХБЗ и Е от БА */Ядрена, Химическа, Биологична Защита и Екология/* по защитата на населението и инфраструктурата. Изследването допринася за усъвършенстване утвърдения в практиката на формиранията за ЯХБЗ и Е практическо изследване и оценяване на компонентите на околната среда и тяхното влияние при възникване на кризисни и извънредни ситуации.

Ключов момент е правилно дефинираната основна цел - изследване на влиянието на параметрите на околната среда и действията на хората при настъпване на извънредни ситуации и действията на формиранията за ЯХБЗ и Е за ограничаване на въздействието им върху населението, околната среда и инфраструктурата.

Представената тема е актуална в контекста на описаните предизвикателства, което изисква интердисциплинарен подход, като това е свързано с това, че възникват и въпроси, свързани с различни и многоплатови управленски предизвикателства. Докторант Павлов е използвал подходящо подбрани изследователски методи, съответстващи на

динамичния и комплексния характер на проблема и чрез прилагането на динамичния, системния и оценъчния подход е постигната висока степен на обобщаване, очертаване на тенденциите и включването на прогностични елементи в работата. Цялостната концепция на научното изследване е издържана теоретично и е в унисон с образователните традиции както на Университета, така и на цялостната научна област, която засяга. Специално внимание заслужава работата на научните ръководители на докторанта – доц. д-р Долчинков и доц. д-р Берчев, чийто почерк и стил при изграждането на концепцията на научното изследване се откроява.

Дисертационния труд **съдържа основните характеристики** на такъв вид разработка /цел, хипотеза, обект, изводи към отделните глави/. В него е направено авторово емпирично проучване, което е послужило за основа за извеждането на изводи и практически препоръки.

Оценката на научните приноси е изцяло положителна. Категорично може да се подчертае, че чрез научната разработка се обогатяват в значителна степен съществуващите знания в областта на изследваната проблематика. Не на последно място, голяма част от приносните идеи и предложения са с висока степен на приложимост в практиката. Приемам за авторови изведените от докторанта приноси моменти, като цялостното значение на дисертационното изследване е свързано с **обогатяване на съществуващи знания и приложение на научни постижения в практиката, с търсенето на реализиран управленски ефект.**

Без съмнение, дисертационния труд доказва, важноста на развитието на отбранителната способност на страната чрез повишаване на ефективността на действията на формированията по ЯХБЗ и Е на БА, ГД ПБЗН на МВР и другите участници по защитата на населението, околната среда и техниката при настъпване на аварийни, кризисни и извънредни ситуации и повишаване на ролята на специалистите при овладяването на тези ситуации и ограничаване на последиците от тях.

Използваната литература докторантът показва задълбочено познаване на изследвания проблем, като докторантът е извършил обхвратен литературен обзор, който включва 64 източника на български, английски език, както и електронни такива. Като забележка тук може да се посочи, че посочените източници могат да бъдат повече, особено чуждестранната литература, която е използвана е оскъдна, което е необичайно, с оглед на това, че избраната тема е интересна в международен мащаб и има публикации по темата в последните години.

Категорично и без никакви съмнения **приемам за авторското участие** в получаването на приносите в дисертационния труд.

По темата на дисертацията и като част от процедурата са представени 4 /четири/ броя публикации /всички на български език/, които валидират популяризирането на авторовите тези от проведеното проучване.

Необходимо е да се отбележи, и че **документацията по процедурата** е оформена прегледно и улеснява рецензента при неговата работа по запознаване и оценка на научната продукция и автобиографичните данни на кандидата. Приложената от кандидата документация е изцяло валидизирана и отговаряща на изискванията, посочени в релевантната национална и вътрешна за висшето училище нормативна база.

Не съм запознат да са постъпили сигнали за плагиатство или други такива, касаещи редовността на процедурата.

2. Критични оценки, забележки и препоръки

Към докторант Павлов имам следните препоръки и научно-методически бележки:

- ✓ Препоръчително е да се повиши публикационната активност в издания в чужбина, с оглед на разширяване и популяризиране на творчеството и идеите на научните му изследвания, както и в такива с по-високи индекси на цитируемост;

- ✓ Макар и да не е основна задача на дисертацията, липсва достатъчна препратка към конкретен опит на водещи държави в някои релевантни компоненти на дисертационната разработка. Този сравнителен контекст би добавил стойност на разработката. Такава заявка има в текста, но е слабо застъпена и определено изследването би спечелило от подобни препратки и добри практики.
- ✓ В тази връзка, като препоръка към бъдещите изследвания на докторанта, бих го насочил към използването на „бенчмаркинг“ и „бенчлърнинг“ като инструменти за сравняване и идентифициране на добри практики. Това би улеснило както процесите по приложение на неговите идеи, така и апробирането и приложението на идентифицирани в научните изследвания добри практики и идеи.
- ✓ Макар и на малко места, в библиографията на използваната и цитираната литература в част от публикациите не е оформен съгласно изискванията на Стандарт за библиографско цитиране –БДС/ISO 690:2011.

Посочените бележки и препоръки не намаляват стойността на научната разработка, а са насочени към повишаване на ефективността в бъдещите научни търсения на докторант Павлов, в чиято успеваемост съм убеден и към която област и препоръчвам да се насочи в професионален план.

3. Заключение

Дисертационният труд „МОНИТОРИНГ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРИ КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ И ОПТИМИЗИРАНЕ ДЕЙСТВИЯ НА ФОРМИРОВАНИЯ ЗА ЯХБЗ И Е ОТ БА ПО ЗАЩИТАТА НА НАСЕЛЕНИЕТО И ИНФРАСТРУКТУРАТА”, разработен от на капитан инж. Михаел Петков Павлов, съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и

отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на вътрешните нормативни документи в НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“.

Резултатите от научното изследване показват, че докторант Петков притежава теоретични знания и практически умения в Професионално направление 9.1. „Сигурност и отбрана“, Научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **капитан инж. Михаел Петков Павлов** в *Професионално направление 9.1. „Сигурност и отбрана“, Научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“*,

20.11 2025 г.

Изготвил:

(проф. д-р Валентин Василев)

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”

5006 гр. Велико Търново, бул. „България” №76
телефон: (062)618 702; факс:(062)618 709; e-mail: nvu@nvu.bg

II

OPINION

by Prof. Dr. Valentin Penchev Vasilev

- №29680 Регистър за академични длъжности в НАЦИД: <https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/29968>
- <https://orcid.org/0000-0002-0074-9578>
- Scopus ID: 58533458600
- <https://www.researchgate.net/profile/Valentin-Vasilev>
- https://scholar.google.com/citations?user=J3V_qIAAAAAJ&hl=bq

Regarding the Awarding of the Educational and Scientific Degree
“Doctor”

Dissertation on the Topic: “Monitoring of Environmental
Components in Crisis Situations and Optimization of the Actions of CBRN
and E Units of the Bulgarian Army for the Protection of the Population and
Infrastructure”

Author: **Captain Eng. Mihael Petkov Pavlov**

Field of Higher Education: Professional Field
9. “Security and Defense” 9.1. “National Security”

Scientific Specialty: “Organization and Management Beyond the Sphere of
Material Production (National Security)”

Scientific Supervisors:
Assoc. Prof. Dr. Eng. Nikolay Dolchinkov
Col. Assoc. Prof. Dr. Eng. Daniel Berchev

Veliko Tarnovo, 2025

1. Evaluation of the candidate's results and contributions

The relevance of the problem addressed in the dissertation is determined by the fact that, while publications related to the monitoring of environmental components in crisis situations and the optimization of actions by CBRN and E units of the Bulgarian Army for the protection of the population and infrastructure are few in number—mostly scientific articles and conference papers—they do not present significant results in the theoretical and experimental study and assessment of environmental components and their impact during crises and emergency situations.

The dissertation's topic, which addresses the gaps in environmental component monitoring during crisis situations and the optimization of actions by the Bulgarian Army's CBRN and E units (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear, and Ecology) for the protection of the populace and infrastructure, is both pertinent and timely.

The study advances the well-established, useful techniques that CBRN and E units employ to examine and evaluate environmental factors and their effects in emergency and crisis circumstances.

A crucial aspect is the well-defined primary goal, which is to investigate how human behavior and environmental factors affect emergency situations and how CBRN and E units (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear, and Ecology) can lessen their effects on infrastructure, the population, and the environment.

The topic is extremely pertinent in light of these difficulties, necessitating an interdisciplinary approach because it raises issues pertaining to a variety of complex management dilemmas.

Doctoral candidate Pavlov has employed appropriately selected research methods corresponding to the dynamic and complex nature of the problem, and through the application of dynamic, systemic, and evaluative approaches, a high

degree of synthesis, trend identification, and incorporation of prognostic elements has been achieved in the work.

The scientific research's general idea is theoretically solid and consistent with the university's educational traditions as well as those of the larger scientific field it studies. The work of the doctoral supervisors, Associate Professor Dr. Dolchinkov and Associate Professor Dr. Berchev deserves special recognition because of their distinctive approach and manner in developing the research concept.

The dissertation contains the main characteristics of this type of study (objective, hypothesis, subject, conclusions for individual chapters). It includes the author's empirical research, which has served as a basis for drawing conclusions and formulating practical recommendations.

The evaluation of the scientific contributions is completely favorable. It is important to note that the dissertation greatly adds to the body of information already available in the area of the subject under study. Furthermore, many of the concepts and contributions have a high degree of practical applicability.

I acknowledge the doctorate candidate's contributions as his own. The dissertation's overall relevance relates to implementing scientific advancements in practice and enhancing current knowledge, with an emphasis on realizing a management effect.

Undoubtedly, the dissertation demonstrates the importance of developing the country's defense capabilities by enhancing the effectiveness of the actions of CBRN and E units of the Bulgarian Army, the General Directorate of Fire Safety and Civil Protection of the Ministry of Interior, and other participants responsible for the protection of the population, environment, and equipment during emergency, crisis, and extraordinary situations, as well as strengthening the role of specialists in managing these situations and mitigating their consequences.

The literature used demonstrates that the doctoral candidate has a thorough

knowledge of the researched problem, having conducted an extensive literature review that includes 64 sources in Bulgarian, English, and electronic formats. It should be noted that there should be more sources, especially the relatively small amount of international literature. This is uncommon because there have been publications on the topic in recent years and the chosen issue is of international interest.

I categorically and without any doubt accept that the contributions in the dissertation are the result of the **author's own work**

Regarding the dissertation topic and as part of the procedure, **four (4) publications** (all in Bulgarian) have been submitted, which **validate the dissemination of the author's findings from the conducted research.**

It should be mentioned that the paperwork provided for the procedure is well-structured and makes it easier for the reviewer to familiarize themselves with and assess the candidate's biographical information and scientific output. The candidate's supporting documentation is completely verified and conforms to the standards outlined in the applicable national rules as well as the higher education institution's internal regulatory framework.

I am not aware of any reports of **plagiarism or other issues** affecting the **regularity of the procedure.**

2. Critical evaluations, remarks, and recommendations

Regarding doctoral candidate Pavlov, I have the following **recommendations and scientific-methodological notes:**

- ✓ In addition to focusing on journals with higher citation indexes, it is advised to enhance publication activity in international journals in order to expand the audience and promote the concepts of his scientific study.

- ✓ Although it is not the main objective of the dissertation, there is insufficient reference to the specific experience of leading countries in some relevant components of the dissertation study. This comparative context would add value to the work. While there is some mention of it in the text, it is weakly represented, and the research would definitely benefit from such references and best practices.
- ✓ In this sense, I would advise the doctorate candidate to employ "benchmarking" and "benchlearning" as methods for comparing and discovering best practices in their future research. This would make it easier to test and put into effect best practices and concepts found in scientific study, as well as to apply his own ideas.
- ✓ Although only in a few instances, the bibliography of the used and cited literature in some publications is not formatted in accordance with the Bibliographic Citation Standard – BDS/ISO 690:2011.

The aforementioned comments and suggestions do not lessen the significance of the scientific study; rather, they are intended to improve the efficacy of PhD applicant Pavlov's upcoming research, which I am convinced he should concentrate his professional efforts on.

3. Conclusion

The dissertation “MONITORING OF ENVIRONMENTAL COMPONENTS IN CRISIS SITUATIONS AND OPTIMIZATION OF THE ACTIONS OF CBRN AND E UNITS OF THE BULGARIAN ARMY FOR THE PROTECTION OF THE POPULATION AND INFRASTRUCTURE,” developed by Captain Eng. Mihael Petkov Pavlov, contains scientific, applied-scientific, and practical results that represent an original contribution to science and meet all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) and its implementing regulations. The submitted materials and

dissertation results fully comply with the specific requirements of the internal regulatory documents of the National Military University “Vasil Levski.”

The results of the scientific research indicate that doctoral candidate **Petkov** possesses theoretical knowledge and practical skills in Professional Field 9.1 “Security and Defense,” Scientific Specialty “Organization and Management Beyond the Sphere of Material Production (National Security)”, demonstrating the qualities and abilities required to independently conduct scientific research.

Based on the above, I **confidently give a positive evaluation** of the research conducted, as presented in the reviewed dissertation, abstract, achieved results, and contributions, and I **recommend to the esteemed scientific jury** to award the **educational and scientific degree of “Doctor”** to **Captain Eng. Mihael Petkov Pavlov** in Professional Field 9.1 “Security and Defense,” Scientific Specialty “Organization and Management Beyond the Sphere of Material Production (National Security).”

20.11 2025 г.

Prepared by:

(Prof. Dr. Valentin Vasilev)